

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárás Gazdaszövetség

ELŐFIZETÉSI AP:

Évi ára 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:
BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendő.

Felolós szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Főmunkatárs: STERN HUGÓ.

Kiadó:

A Vendévidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petitsor egyzeri hirdetésnél 20 fill., többszörli hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyiltér sora 50 fillér.

A harcosok otthona.

A német harcos-otthonok központi választmánya egy törvénytervezet alapelvét tüztés ki. Ez a tervezet a harcos-otthonoknak kettős célját domborítja ki, hogy a német nép fejlődését, az utódoknak a felnevelését testileg és szellemileg egészséges irányba terelje és hogy a hazai földnek a hozadékát növelje. Megkülönböztetést tesz lakó-otthonok (kiskertes-házak) és otthon-birtokok közt. Harcos-otthonokat elsősorban a birodalom létesítése megfelelő szerveivel, amelyek a belügyminiszterium alá vannak rendelve, azonban átruházhatja ezen jogát más intézményekre, vagy oly földet eladásánál, amelyek tíz év alatt szabadkézből legalább kétszer cseréltek gazdát. A bírdalmi hivatalnak szükség esetén kisajátítási joga is volna harcos-otthonok céljaira szükséges földnek a megszerzésére. Az otthon elidegenítése csak a feleség hozzájárulásával volna lehetséges. Az otthonért egy fel nem mondható évi járdék fizetendő.

Az itt ismertetett pontok elárulják, hogy a mozgalom vezetői az otthonnak erősebb megkötését kívánják, hogy az hosszú időn át a harcos családjának a javára szolgáljon. Ez a megkötés azonban nem olyan természetű, hogy egy új paraszthibizomány létesítésétől kellene tartani, amelyek a föld kívánatos mozgósításának útját állja. Sőt a harcos-otthonok létesítése minden bizonynál nagyobb, összefüggő földek eldarabolására, a föld nagyobbmérvű mobilizációjára és a termelés fokozására fog vezetni. Az otthon-birtok különben a szabad költözködést nem gátolja, amennyiben az eladható. A gondolat, ami a német tervben egészen új, még teljesen hiányzik mai birtokfogalomból, hogy a föld vételára nem készpénz, hanem egy járdék, amelynek nagysága bizonyos körülmények között leoszáltható, sőt emelhető is, ha a föld hozadéka nem az illető tulajdonos kulturumunkája következtében, hanem általános közgazdasági okok folytán, a hozzá hasonló birtokokon is hasonlóan csökken vagy emelkedik. Érvényesülné tehát itt a föld-reformereknek az az ideálja, hogy a mindenkori földtulajdonos csak a megmunkálásának, saját mükaejére értékesítésének a jogát kapja; a rente, a munka nélküli jövedelem nem a földbirtokost, hanem az összességét, ez esetben a harcos otthon létesítő intézményt illetné.

Annak a megállapítását, hogy a rente mikor emelhető, vagy mikor csökkentessék, a törvénytervezet külön, meghatározott jogkörű hivatalokra bizná.

A magyar mozgalomnak a földkérdés nagyobb nehézséget semmi esetre sem okozhat. Milliő holdakra megy az a földterület Magyarországon, ami nagyrészen közbirtok és olyan művelés alatt áll, vagy oly mértékben van hízján a művelésnek, hogy rendkívüli szerencse volna a nemzeti termelés szempontjából, ha ezen birtokok egyrésze parcella tulajdonosok kezébe kerülne. Nagyszerű megoldás volna azért is, mert a tulajdon érzését adná a föld megművelőjének és lehetővé tenné mégis egy roppant feladat megoldását, tökeszükséglet, kölcsönpénz nélkül. A magyar községek nagyrészenek igen nagyterjedésű birtoka van, amelyek alig egyszerűzaleköt jövedelmeznek. Mindezek a községek köteleztessenek rá, hogy birtokukból egyrészt, amelyik a falu közelében van, harcos-otthonok, vagy katonakertek címen kihasítanak és felhóldas, egyhóldas parcellákban elsősorban azon községből való földműves katonáknak mérsékelt évi rente-fizetésének kötelezettségével adjanak el. Ezekből a kertekből a községnek volna ezután is legalább annyi jövedelme, mint mikor, a község kezelésében volt, nagy nemzeti célt szolgáltának, de mindenek előtt rendkívüli módon fokozná a föld termését.

Ezek után, mélyen tisztelt olvasó, aki vidéki földbirtokos, gazda, ügyvéd, orvos kereskedő, vagy közigazgatási tisztviselő vagy, aki ismered a magyar népet, erényeivel, hibáival együtt, gondold el lehetetlenség volna az minálunk, hogy Hajduszoboszló, Mikepércs, vagy bármely más mezőváros, vagy község elhatározza, hogy a községi birtokból egy darabot, amely a faluhoz közel esik, kihasít. Tegyük fel, hogy ez egy száz holdas birtok lesz. Ezt a földet a község ma bérbeadhathá nyádarabban, mondjuk háromezer koronáért. A község e helyett felosztja száz darab egyhóldas parcellára és elad minden parcellát harminc korona évi rentéért. A parcellára a községnek vissza vásárlási joga van, ha a földvásárló, vagy jogutódja köteleztetéégeinek nem tesz eleget. A telepes — harcos-otthon tulajdonos — tartozik a parcelláját bekeríteni, és gyümölcsfákkal beültetni és kertszertien megmunkálni. A község a maga eszközeivel is mindent megtesz a katonakertek emelésére, utakról, vízvezetéséről gondoskodik, jutalmat ad azoknak, akik különösen gondos műveléssel a többieknek követendő példát adnak. Gondoskodik piacról egyes nagy tömegben értékesíthető speciális termények számára.

Mélyen tisztelt olvasó, ha ezt a gondolatot jónak találod, ha nem látsz okot, amiért ez éppen a mi viszonyaink közé nem volna beilleszthető, akkor kövess el mindent, hogy e gondolat minálunk is tétő

váljék. Kövess el mindent, hogy addig is, amíg törvény intézkedik a visszatérő harcosok otthonáról, addig is abban a községben, abban a járásban, amelyben működsz, alakuljon meg egy szervezet a harcos otthonok létesítésére. Ezek a vidéki szervezetek megtalálják majd az érintkezést a központi kormányhatalommal, nem történik ez másképpen Németországban sem. Ne tartsd vissza semmiféle pártérdek. Ebben a kérdésben igazán nem lehet eltérés konzervatívok és legelőrehaladottabb radikálisok közt. Egyik a harcos katona telepítésével a nemzeti ellenálló erőt fejlesztini, másik a termelés fokozásától várja az erők felszabadítását.

A rokkant katona földdel ellátása ugyanazon tekintet alá esik, mint az egészséges katonáé. A különbség csak az, hogy a rokkant katona és a harcban elesett katona családja előnyben volna részesítendő. Ha az otthon-birtok egy évi járdékkal szerezhető meg, akkor a munkás saját munkája béréből, a nyugdíjas penziójából fizeti az évi 20—30, vagy 40 koronát kitevő rentét, ami az otthon-birtoknak az ára. A föld termése mindkét esetben a háztartás céljaira és a család jövedelmének a fokozására fog szolgálni.

A „harcos-otthon” eszméje szerintünk magáért beszél. Nem kell több szó a dicseretére.

Rezet a hadseregnek!

Esténkint...

Ahol most halálcsendű síró őszi tájon
Siralmat, özvegy-gyász s bánatot eltakar:
Esténkint fájdalmas megadással várom
Késérő vádaknak szivetrázó jajját...
S amikor felzokog a rőtbarba avar
S millió életnek elfojtott sírása:
Gördülő könnyeim senki meg ne lássa,
S panaszos szavaim, keservem ne hallják...

Esténkint, esténkint vérpáras harcmezőn,
Amikor elmúlik lassan a harci zaj:
Néma vágy tükrözik a csöndes szenvedőn...
A lelket betöltő isteni Eszme itt
Bánatot eloszlat s hol előbb anyai jaj,
Bubánát, keseregés szállit a beteg ajkáról:
Gyerekes örömmel rég hallott szent dalról
Ajkaik az eszme dicsőhimnuszát zenگیk.

Esténkint, esténkint úgy érzem: az élet
Édesget, csalogat s körülöttem édes,
Halk zenével millió angyalok zenének...
Ismét csak a régi boldog gyermek lettem,
Lágyan simul fejem jó anyám kebléhez
S lelkem telve öröm édes kacajával
Ott jár, hol az élet halk zene s madárdal,
Hol a dalszót egykor ajkaimra vettem...

Lúzar Alajos.

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

Aki Budapestre utazik, nézze meg a Pasaréti lövészárkot! — Az ország egyetlen hadi látványossága.

H I R E K.

— **Batthyány Tamás** gróf kitüntetésre. Németújvári és szabadbatthyányi Batthyányi Tamás gróf, József kir. herceg kamarása, 7. honvéd huszárezredbeli százados, az északi harcokban kivívott harcok közben eltűnt. Hosszu idő múltán a kiev-i katonái kórházból kiüldött értesítést arról, hogy sebesülten orosz fogságba került. Fején két gránát szilánk, vállain és térdén több golyó érte. Vele együtt került fogságba szintén sebesülten hű tisztiszolgája. A hivatalos lap vasárnapji száma a vitéz grófnak, mint a harcokban elesett hősnék, királyi kitüntetéséről ad hírt. Ő felsége Batthyány Tamás grófnak a hadidíszítményes 3. oszt. vaskoronarendet adományozta.

— **Kinevezés.** Fényes kitüntetés érte dr. Geiger Vilmos tb. megyei főorvost, muraszombati járási orvost. Ő felsége a király dr. Geiger Vilmost ezredorvossá nevezte ki. Méltó és avatott elismerése az a fényes előléptetés azon önzetlen munkásságnak, melyet dr. Geiger Vilmos a háború egész tartama alatt a sebesültek ápolása és gyógykezelése körül teljesen díjtalanul kifejtett. Mint a jó hírű muraszombati kórház főorvosa, teljesen egyedül végezte az egész háború alatt orvosi teendőit, önzetlenül szentelte idejét a kórház betegeknek a különös meleg szeretettel s odaadással gondoskodott a sebesültekről, akik áldva dicsérik eredményes működését. Ezenfelül mint járásorvos kettőtől buzgalommal örökösödött a járás közegészségügye felett s erélyes kötelességtudásának eredménye, hogy a járás területén itt ott fellépett kolera és tifusz eseteket kellő időben elfojtani lehetett. Ezen eredményes munkásságot jutalmazza most a királyi kegy s mi, akik működésének tanúi vagyunk, büszké örömmel köszöntjük a legfelsőbb elismerés alkalmából, mert hivatala a legszebb emberi munka betöltése volt, melyet kellő figyelemrel méltat felettségs hatósága, de áldása kíséri annak a, több mint 600 sebesültnék is, akiket gondos ápolása családjának s a hazának visszaadott.

— **Szabadságon.** Dr. Radu Romulus a muraszombati járásbírósgazd vezetője megkezdte augusztus 27-től szeptember 9-ig terjedő szabadságát. Távollétében a járásbírósgazd vezetői teendőket Schweitzer Jenő járásbíró látja el.

— **Kinevezés.** Öfelsége a király Szentkirályi Sándor albiró VIII. fizetési osztály járásbíróvá nevezte ki. Érdemes embert ért a jól kiérdemelt előléptetés, aki lelkiismeretes és alapos munkájával nemcsak felettségs hatósági, hanem a jogkereső közönség s az ügyvédi kar legteljesebb elismerését és becsülését szerezte meg.

— **Haza szabadságról.** Dr. Geiger Vilmos járásorvos 2 heti szabadságról visszaérkezett s megkezdte orvosi működését.

— **Előléptetés.** Öfelsége a király Laval Nándor tüzérszázost, a nagy ezüst vitézségi érem tulajdonosát, Hartner Géza orsz. képviselő fiát hadnaggyá léptelte elő.

ADAKOZZUNK

a „VÖRÖS KERESZT“-nek!

— **A vas megyei központi választmány** A vármegyei központi választmány, mely a vármegye választó kerületeinek képviselő választásait intézi, tagjaitul járásunkból Dr. Czifrák János, Darvas Aladár és Kovács István lettek megválasztva. A muraszombati választó kerület az első osztályba lett sorozva, s ennek elnöke Herbst Géza alispán.

— **Muraszombat épül.** A háborús viszonyok sok tervet halomra döntöttek s megakadt nálunk a szép fejlődésnek indult építkezés. Örömmel jegyezzük meg fel, hogy elkészült dr. Sömen Lajos hatalmas épülete, mely városunk derék szűntének, Takács Lászlónak, az országház építészének alkotó tehetségét dicséri s hatalmas árnyalvaival, technikai készségével egyike a legszebb épületeknek, mely nemcsak Muraszombat, de nagy városoknak is díszére válhat. E házban nyer elhelyezést a Muraszombati Mezőgazdasági Bank is, amelynek átköltözése már meg is történt. — Most kezdődött meg Heimer Samu kereskedő főtéren levő házának kiépítése is, mely az utca szépségét csak emelni fogja. S tán ebbe a rovathba kellene feljegyeznünk azt is, hogy a polgári iskola ellenben még mindig nem épül, falai égnek meredve kiáltanak átkot arra a községyi előjárásra, mely oly vétkes könnyen nem törődik most már az iskolaépítés ügyével, pedig az a községy, mely az iskola megteremtéséhez oly lázas lelkesedéssel és áldozatkészséggel fogott, nem feledkezhet meg kötelességéről annyira, hogy az építkezéssel már mit se törődik. Elvárjuk végre ebben az ügyben a legerélyesebb intézkedést.

— **Jegyzőválasztás Vashidegkuton.** Obál Mihály körjegyző lemondása folytán megürült vashidegkúti körjegyzői állást csütörtök délután töltötték be a körjegyzőségi választó polgárai, kiknek bizalma már hosszú idő óta meleg szeretettel vette körül Reiser Boda Henrik helyettesítéssel megbízott okl. jegyzőt, ki mint helyettes, előzőeken módorálva és készséges kötelesség tudásával a lakosság körében nagy népszerűségre tett szert, úgy hogy a megéjtett választáson a lakosság egyhangú bizalma helyezte őt a jegyzőségi élére. Megválasztása nagy örömet keltett a körjegyzőség derék lakossága körében.

— **Halalozás.** Résztvétel értesülünk Meggyessy Zoltán cimbalomművész elhunytáról, ki két fiával, kik apjuk tehetségét örökölték, országos hírre tettek szert, s nálunk is több alkalommal hangversenyeket fényes eredményel. Haláláról a család az alábbi gyászjelentést adta ki:

Alulírottak a maguk és az összes rokonság nevében fájdalomtel szívvél tudatják, hogy a legjobbj férj, atya, gyermek, testvér és rokon meggyessi Meggyessy Zoltán zenetanár folyó hó 25-én este fél 7 órakor, életének 43-ik, boldog házasságának 16-ik évében, hosszas szenvedés és a haldokló szentsegenek ájtatos felvétele után elhunyt. A boldogult hűlt teteme folyó hó 27-én délután 4 órakor fog a zalaegerszegi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engedő szent mise-áldozat folyó 27-én reggeli fél 8 órakor fog a zalaegerszegi plebánia templomban a Mindenhatóknak bemutatattani. Zalaegerszeg, 1915. augusztus hó 25. Nyugodjék békeben! Járny Emilia neje, Jancsi és Zoli gyermekei, Meggyessy Elek és neje szülei, Meggyessy Lajos, Meggyessy Béla testvérei, dr. Balló István és neje, Imrei Géza és neje, Velkei Zoltán és neje, Láng Gyula, Láng Jenő, Meggyessy Lajosné sógorai és sógoróni.

— **Korona gyűlés.** A muraszombati esperességi kerület papsága folyó évi korona gyűlését szeptember 13-án tartja meg Mártonhelyen.

— **Balesetek.** Vas Józsefné sz. Malacics Etelka szentgyörgyvölgyi lakos augusztus 29-én Szentgyörgyvölgyön a cséplő gépnél dolgozott, kévét bontogatott, miközben észrevette, hogy a

dob megtelt. Erre a fedelét felnyitotta, miközben Papp Sándor egy kévét dobott feléje, minek következtében elcsuszott s a bal karja a dobba került, mely kévét teljesen szétrombolta. — Hasonló baleset érte a napokban Vas János veleméri lakost, kinek munkaközben amugy is béna balkarja a cséplőgéj dobjába került, mely azt szétrombolta. Mindkét súlyos baleset áldozatát a muraszombati kórházba szállították, az ügyészség pedig megindította az ügyekben az eljárást.

— **Muraszombati világitás.** Többször tettük már szóva lapunkban az a botrányos közönyt, mellyel itt az arra illetékesek a községy világitási ügyét intézik. Nincs az a utolsó falu Galiciában, melyen oly pokoli sötétség volna, mint itt. Az utóbbi napok viharos esti óráiban tétován botorkáltak az emberek az utcán, sehol egy halvány mécses se égett. Sötét volt a vasutról bevezető utca, sötét volt az egész város. S ez a kétségbeéjtő sötétség uralkodik itt hetek óta. Megesett például, hogy a napokban, mikor a Mezőgazdasági Bank előtt volt áltványokat lebontották, a dorongok az uton maradtak éjjel is s több községyi lakosnak sikerült a pokoli sötétben itt felfordulnia. Ennek a botrányos állapothatn egyszerű már véget kell vetni. Ha nem jök a lámpák, csináltassák meg, ha nincs petroleum szerezenek, szóval így tovább ez az ázsiai állapot nem fojhat. Felhívjuk járásunk erélyes főszolgabírájának figyelmét erre az igazán aktuális kérdésre.

— **A muraszombati sz. templom nagy ünnepi isteni tiszteleteinek sorrendje:** folyó hó 8-án és 9-én az esti isteni tisztelet fél 7 órakor kezdődik, 9-én és 10-én pedig reggeli fél 7 órakor veszi kezdetét. A délelőtti isteni tisztelet mindegyikén hitkönyvoklat is lesz.

— **Halalozás.** Willmann Nándorné messze idegenből ide vágódott a szülőföld rogebe, sutyos beteglen hozatta magát a muraszombati kórházba, hol azután gyógyíthatatlan betegségétől megváltotta a halál. Haláláról a család az alábbi gyászjelentést adta ki:

Alulírottak szomorodott szívvel jelentik, hogy a legjobbj feleség, rokon Willmann Nándorné szül. Molnár Mária életének 53-ik, boldog házasságának 25-ik évében hosszas szenvedés után folyó hó 3-án jobblétre szenderült. A megboldogult hűlt teteme folyó hó 5-én délután 3 órakor fognak a helybeli sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engedő szent miseáldozat folyó hó 7-én reggel 8 órakor fog a Mindenhatóknak a helybeli rom. kath. templomban bemutatattani. Muraszombat, 1915. szeptember 3. Áldás és béke poraira! Willmann Nándor férj, Willmann József, Willmann János, Kercsmár Nándor sógorok.

— **Hivatalban.** Nagy Károly szeghalmi járásbírósgazd irnok a muraszombati járásbírósgazdhoz áthelyeztetvén, elfoglalta hivatalát.

— **43—50 évesek önkéntesi joga.** A sorozás alá kerülök felhívhatók hogy önkéntességi jogukat igazoló okirataikat, érettségi bizonyítványt a szemlére okvetlenül magukkal vigyék, mert jogosultságuk enélkül elbírátható nem lesz.

— **Fémet a hadseregnek.** Lapunk által megindított gyűjtés folytán Ascher Lipót muraszombati lakos két gyertyatartót, egy vasalót és töltényhüvelyeket küldött be hozzánk. Nemes adományát rendeltetési helyére juttattuk.

— **Köszönet nyilvánítan.** Özvegy Poszl Jánosné a muraszombati Vörös Kereszt közpórházában ápolat sebesült katonák részére egy kosár almát. Fiszter Ignácz barkerói lakos pedig a kórházban ápolat katona fia után a kórház kápolnája javára 16 koronát volt szives adományozni. Mind-ezen kegyes adományokat nyilvánosan köszöni meg a kórház vezetősége.

— **A hadifoglyokkal való levelezés.** A muraszombati Vörös Kereszt, úgy mint eddig, ezentul is a legnagyobb készséggel látja el a hadifoglyok és hozzátartozóik közti levelezést. Bárkinek lapunk szerkesztősége is a legnagyobb készséggel segít.

ségére van s szívesen kutat lapunk is és szerez legmegbízhatóbb értesülést az eltűntek felől teljes díjmentesen.

— **A Vörös Kereszt a foglyokért.** A muraszombati Vörös Kereszt megbízhatóbb értesítem a járás lakosságát, hogy az egyesület titkári hivatala mint eddig, ezúttal is teljesen díj- és portómentesen végzi az eltűntek és hadifoglyok tartózkodási helyének felkutatását, a velük való minden levelezést. Alább közlöm a tudakozásai lap mintáját, amelynek adatait a lehetőség szerint velem közölni kell:

A kéreztet neve, rendfokozata, csapat- teste (ezrede, százada), születési helye és éve, tábori postája, melyik harctéren volt legutóbb, mikor itt utoljára, milyen hír érkezett felőle?

A kéreztető neve, lakhelye, megye és tábori postája.

A Vörös Kereszt ez által a járás lakosságának ilyen és ehhez hasonló ügyekben mindig a legnagyobb készséggel áll rendelkezésére. Dr. Vályi Sándor a Vörös Kereszt titkára.

— **Hadi beszédek.** A honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala népszerű füzetekben kiadja azokat a tanulságos és életkenesítő beszédeket, amelyeket a háború óta legkülönböző államférfiak, főpapok, tudósok, írók és politikusaink tartottak a nyilvánosság előtt, az Országos Hadsegélyző Bizottság felolvasási sorozatán. A hazafias, igaz magyar szellemű áthatott beszédek retorikai szempontból is rendkívül becsesek. Gondolatokban gazdag, gyönyörű munka valamennyi: a közönség jól teszi, ha a tízfélres füzeteket megvásárolja és összegyűjti. Nagyszerű és maradandó emlékei lesznek e füzetek annak a hazafias föllángolásnak és együttérzésnek, amely a nemzet minden rétegét oly megható módon egyetlen táborba terelte a magyar nemzeti becsület és a magyar nagyság védelmére. Eddig gróf Apponyi Albert, Csernoch János, báró Hazai Samu, gróf Tisza István, gróf Andrássy Gyula, Prohászka Ottokár és Rákosi Jenő hadibeszédei jelentek meg. A füzetek Az Általános Beszerzési és Szállítási R. T. utján (Budapest, V., Kádár-utca 4.) rendelhetők meg, de kaphatók a dohányüzemekben is. A befolyó tiszta jövedelmet a háboruban elesett vagy a kaptott sebek következtében elhalt katonák özvegyei és árva javára fordítják.

— **Az Est és a háború.** Az újság hírszolgáltatást a háború állítja a legnehezebb, a legfárasztóbb és a legkölségesebb feladatok elé. Százszorosán nehez a feladat, amikor a magunk háborúját vivjük, amikor a mi tüzhelyünk nyugalmáért harcolnak a katonáink. Hisszük, hogy minden újságolvasó megtanulta udár és tudja, hogy a hírszolgálat pontossága és gyorsasága előtt más, nagy érdekekre kell tekintettel lennünk, mert amikor a hadseregünk harcol és vérzik mindnyájunkért, mi fáradság és nélkülözünk velük együtt, de a nagy cél érdekében a mi munkánk is beilleszkedik a haditerve és a katonai szempontokhoz simul. Az Est munkatársai, akik a magyar irdalom és újságírás legelőkelőbb képviselői, ott vannak minden harctéren, s a táborokból küldik lelkiismeretes, hű tudósításait és ismertető, színes cikkeiket, úgy, ahogyan ők maguk tapasztalják. S boldogan látjuk, hogy nemcsak irthoni közönségünk, hanem a velünk szövetséges és barátságos viszonyban lévő külföldi sajtója is a legnagyobb elismeréssel sorozza Az Estet a világ első hírlapjai közé. Hogy pedig még szorosabb legyen a kapcsolat Az Est és a hadsereg között, a háború kitörése óta ezerszámra küldi ennek az újságnak a kiadója Az Estet a tábori postákon és a kórházakba, s örömmel gondolunk arra, hogy a hónapok óta meszi harcoló, vagy idegen kórházakban gyógyuló katonáink naponta hallhatják a mi szavunkat, a hazai hangot Az Est kiadóhivatala Budapesten, VII., Erzsébet-körút 20. szám alatt van.

A szerkesztésért felelős: Dr. Vályi Sándor.

Pergamentpapír

befőtt bekötéséhez, igen erős, elsőrendű minőségű, kapható

BALKÁNYI ERNŐNÉL Muraszombathban.

Aktuális életbiztosítás.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál **43—50** éves népfelkelők

pótdíj

nélkül háború esetére életbiztosítást köthetnek. Bővebb felvilágosítással szolgál

Ascher B. és Fia

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság járási ügynöksége.

A vasuthoz járó ut világitási

ügye — sajnos — még maig sincs megoldva, de azért On pompásan világitathat, ha vesz egy „Heliophor Gold-Export” jól világitó villamos

zseblámpát!

Vakító fényt adó zseblámpák a legtartósabb s legelegánsabb kivitelben! Alkatrészek egyenként is kaphatók. A legjobbnak elismert a „Heliophor” — elemek legolcsóbb árban elárulítása:

Balkányi Ernőnél Muraszombat.

Hirdetéseik a kiadóhivatal címére küldendők.

Köhögés

rekedség,
elnyájkásodás,
hurut és gürcsös
köhögés ellen.

MILLIÓK

használik a Kaiser-féle Mell-Karamellák három fenyővel. **6100** közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja biztos hatásukat.

Kellemes ízű cukorkák csomagonként **20 és 40 fillér**, dobozban **60 fillérért** kapható Muraszombathban Dr. Bölcsek Gyula gyógyszerüzében.

A t. Vendéglős uraknak

figyelmükbe ajánlom, hogy a legjobb minőségű s legszebb

papír-szalvétát

akármily mennyiségben cinyomással vagy anélkül, a legolcsóbb árban szállítom.

Balkányi Ernő Muraszombat.

— **Büntető eljárás 200 korcsmáros ellen.** A „Fogadó” című lapból vesszük át az alábbi közleményt: Aradon és környékén 200 korcsmáros ellen indítottak eljárást azért mert az illetékes részben gondatlanságból, részben tudatlanságból nem függesztették ki halálrejtő helyiségükben a törvény által előírt „Börtörvény fontosabb rendeletei” fali-táblát és ezért a legkisebb büntetés **100 korona**. Jó akaratulag hívjuk a fentiekre fel vendéglőseink szíves figyelmét és egyuttal tudatjuk, hogy a fenti

rendeletet tartalmazó fali tábla Balkányi Ernő papírkereskedésében Muraszombat 1 koronáért kapható.

Egy jobb házból való fiu ruházattal és teljes ellátással

tanulónak

felvétetik

Mayercsák Béla vegyeskereskedésében Csáktornyan.

Nélkülözhetetlen utmutató.

Körjegyzői, ügyvédi, járásbírószági és magán hivataloknak, községi bíráknak, vendéglősök és magánosoknak nélkülözhetetlen utmutató

Muraszombatjárás községeknek

névjegyzéke

Feltüntetve: a községek új elnevezése ABC rendben, távolság Muraszombattól oda és oda és vissza kilométerekben, a község melyik körjegyzőséghez tartozik és annak utolsó postája, lakosainak száma. A bírósági kiküldött és végrehajtott napi díja és utazási illetménye kilométerenként.

Kapható: Balkányi Ernő könyv- és papírkereskedésében Muraszombatban.

VIGYÁZZON

egészségére!

Megbízható és jöminőségű nikotinmentes

cigaretta-hüvelyeket

csak BALKÁNYI ERNŐ könyv- és papírkereskedésében Muraszombathban szerezhet be.

6190. 1915. szám.

Árszabály elelmi cikkek hatósági megállapításáról.

Marhahús 4 kor. — Borjuszelet 4 kor. — Borju többi része 3 kor. 60 fill. — Sertés hus — kor. — fill. — Burgonya kilogramonként 10 fill. Vörös hagyma darabja 02 fill. — Foghagyma darabja 04 fill. — Kelkáposzta egy fej 8—10 fill. Fejes káposzta egy fej 10—15 fill. — Csirke rántani való párja 2 kor. — Csirke sütni való párja 3 kor. — Tyuk darabja 2.—2.50 kor. — Kacsa darabja 2.—2.50 kor. — Liba darabja 3.—3.50 kor. — Tejfel literje 80 fill. — Tej literje 24 fill. — Turó kilogramja 80 fill. — Vaj kilogramja 3 kor 20 fill. — Tojás darabja (egész évre) 10 fill. — Szárított vargánya literje 48 fillér.

Fent felsorolt cikkek árai a belügyminiszter úr 5600. 1914. eln. számú rendeletén alapulnak. Magasabb árakat követelni vagy igénylő 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fenyíthető kihágást képez. Az árak a muraszombati járás területén felelősekre való tekintet nélkül azonnal életbe lépnek.

Muraszombat, 1915. augusztus hó 6-án.

ifj. Horváth Pál,
főszolgabíró.

A Muraszombati Mezőgazdasági Bank R.-T.

ÜZLETI HELYSÉGEI

1915. szeptember 1-től kezdve
az eddigivel szemben fekvő (Dr. Sömen-féle) ház
földszinti sarok helyiségébe

 helyezték át.

Előfizetők ingyenes
hirdetés-rovata.

Ipar és kereskedelem.

Előfizetők ingyenes
hirdetés-rovata.

HELYBELIEK:

ASCHER B. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése. Férfi és női cipőraktár. Vesz mindenféle gabonát.

ANTAUER JÓZSEF bábsütő és mézeskalácsos

BENKÓ JÓZSEF Szállódája az „Elefánt”-hoz.

BITTERMANN TIVADAR borbély és fodrász.

BOROS BENŐ kávéháza.

CZIPÓTT MIKLÓS férfi- és női cipész.

DITTRICH GUSZTÁV bádgos, vizsgazott acetylen gáزرészelő.

DICK SÁNDOR sajtgyáros.

ERNST SÁNDOR kalapos-mester.

FÜRST A. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése.

FLISZÁR JÓZSEF épület- és butorasztalos. Motoreőrre berendezett műhely.

KR. HIRSCHL divatruház. Legelőcsőbb bevásárlási forrás. Fő-utca.

HEIMER IGNÁCZ deszka-, faszén-, mész-, cement- és vegyeskereskedése Lendva-utca.

HALBARTH HENRIK vendéglős.

KEMÉNY MÓR „Korona” kávéháza.

KARDOS JÓZSEF vaskereskedő, szecskavágó gépek árusítása

KALCHBRENNER és NÁDAI
bornagykereskedése, Gróf Szápáry-utca.

KOLOSSA JÁNOS férfi- és női cipész.

KOHN LIPÓT fűszerkereskedő, deszka, mész, cement és eternit pala árusítás.

NEMECZ JÁNOS vaskereskedő, nagy raktár varrógép-, kerékpár és mindennemű gazdasági gépekben.

POLLÁK JÓZSEF pékmester. Templom-utca.

PÉTERKA FERENCZ vendéglős.

PÁLFI ISTVÁN kovácsmester Lendva-utca.

RATKOL TIVADAR gőztéglagyára.

RITUPER ALAJOS épület- és műlakatos, kerékpár-, mérleg és fegyverjavító műhely. Kerékpár raktár.

SIFTÁR LAJOS gőzmalom tulajdonos.

TURK JOZSEF vendéglős Templom-utca.

URSZULESZKU PÉTER uri és női fodrász.

WOLFARTH LAJOS ép. mérnök Mező-utca.

VIDÉKIEK:

BRANDSTEIN ISTVÁN kéményseprő-mester Szombathely.

GOLOUB ISTVÁN kereskedő Alsómarác.

GROSZ SAMU vendéglős Urdomb.
GROSZ MÓR vegyeskereskedő Felsőlendva.

GENUR KÁROLY vendéglős Felsőlendva.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Lendvanemesd.

HAHN HERMAN vegyeskereskedő Bodóhegy.

HIRSCHL LIPÓT vegyeskereskedő Köhidán.

KÜZMICS MÁTYÁS vendéglős Battyánd.

KOUSZ ANTAL vendéglős Bpest VII. Sip-u. 5.

KÜHÁR ISTVÁN vendéglős Mezővár.

KÜHÁR JÁNOS vendéglős Battyánd.

KÜHÁR ISTVÁN vendéglős Márkusházán.

OBÁL SÁNDOR vendéglős Bodóhegy.

SÁVEL JÁNOS vendéglős Kisszombat.

STIVÁN FERENCZ vendéglős Köhida.

SIFTÁR MIHÁLY vendéglős Sürüház.

SOMMER JOZSEF vendéglős Felsőlendva.

TITÁN ISTVÁN vendéglős Radkersburg.

VEZÉR JÓZSEF vendéglős Mártonhely.

ZRINSZKY ISTVÁN gépkovács Alsómarác.